

عدد : ۳۰ (برنجی سنه) : ۱۵ جمادی الاخر ۱۳۱۷ جمعه : ۸ تشرین اول ۱۳۱۵ افرنجی ۲۰ تشرین اول ۱۸۹۹ (برنجی جلد)

ارتقا

(ارتقا) نك استانبول و طشره
ایچون بر سنه لك آبوله سی ۳۲
غروشدردر پوسته پولی مقبولدر .
صحافی نالجمله ارباب قلمه آچیققدردر . هر ای قلم
طونان یازده بیلیر . مرکزی باب عالی
جاده سنده «معلومات» اداره خانه سیدردر .

ادبات ، فنون عسکریه و بحریه ،
وتاریخ و تجارت و زراعت و صنایع
ومعارف و امور نافعه و اکلیله لی فقراتدن
باحث مصور جریده در . هر نوع خصوصیات
ایچون غرضه نك مدیری طاهر بکسر اجعت اولنور

استانبول ایچون نسخه سی : ۱۰ پاره یه در
شم دیک جمعه کونلری نشر اولنور
طشره ایچون نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

بویووا: امرک احتسابات مقدسه عاشقا نه سنه حرمت ایدرم، بلکه اک رقیق اک عمیق حس درونی لایقوله شرح ایدرم. اونک ایچون سکوت ایدرم. کله م ناجیه:

قدماي شعرا مزده غریب غریب احتساباته تصادف ایدیور، حقیقه دوشونولسه، انسان سودیکنک باشقه برنی سودیکنی ایسته مه مک لازم کلیر، هم قیصقانی، هم اونی فلاکت محبتدن اسیر کر، حقیقت بویه ایکن قدما دن برقسمنک: سنی ده کندک کی بر آفته دوشر اولده کوزل فصل ارسین عجب صبر و تحمل کورده لم یاخود:

سودک کورونجه اولیت آینه طلعتی قربانی اولدیم کوردک محبت یاخود:

طوتوش آتش عشقه اوهر و برکوزل سومش ملاحت مجلسنده شمع ایکن پروانه در شمدی دیه کندی حس ایتدکری اضطرابات عاشقانه لرینی سودک کورنده کورمک آرزوسنه دوشمه لر، بیلم فصل مبهم برحسک ایجاباتنددر؟ حتی نابی ده، بوحسه قاپیه رق:

عشقه دوشدک بکادیرکن غم و محنت نه ایش سن ده کور چاشنی جام محبت نه ایش دیمشدر.

(مابعدی وار)

محمد جلال

موسه دن ترجمه

آقشام ..

زوالی چفتچی !.. قبوله سنه عودت ایدیور؛ هیات !.. دهشتلی بیلدیرملر تارلائی، قبوله ایله برابر، خراب ایش ! بیچاره بوکا هیچ اینسانه میور بررؤیانک کوزلرینی بولاندر دینغنی ظن ایدیور. بوفلا کتلی اویقودن اویانمق ایسته یور. کوزلرینی آسمانه عطف ایله یور. آه ! نور چشمانی کشف ظلمت ایلچنده محو اولیور. کیجه هر یرده مظلم ارض، آلور ایلچنده ... اعتیاد کاهنی، اطرافنده اریور، هر کون قبولک اوکنده کندیسنه انتظار ایدن : حیاتی کورمک ایسته یور. کوزلرینی دشت بیکرانه عطف ایدیور، اوراده، اوسونجلی قبوله نک یرنده بر اوچ کول

بولیور سا مظلم .. جهان، فلا کت ایلچنده .. بوسره ده، یاری چلاق، یاری مستور اولان چو جقلری چالینک آره. سندن چیقارک برلرزش بی تابانه ایله تقرب ایدرلر. زوالی معصوملر، هرشی اونوده رق، والده لرینک، چادیرک اوتلری آره سنده، فصل بر اوایلای استمداد. کارانه ایله یاندیغنی آکلاتمغه چالیشیرلر. بواننده جهان مغموم .. افق لر درین بر سکوت ایلچنده ..

سفیل چفتچی !.. هپسینی دیکه یور. هرشی ادرک ایدیور، چو جقلرینی، مایوسانه، باغیرینه باصیور. پک ایا اکلایورکه آرتق دستکشای استمداد اولدقه اقسام ایچون آچلق، صباح ایچون اولومدن باشقه چاره یوقدر.

زوالی فلاکت زده !.. بوغازندن بره جقریق اولسون چیقمیور .. لال ولرزان، بی تاب و تواندر.

برکوشیه اوطوریور. کوزلرینی اوزاق افقلره نصب ایدیور؛ بتون ماملکنی، برطوفان جانسوزک کشف دومانلری آره سنده پران کوریور. اکنلی

عمر عزیز

قسم فارسی

« نعت »

ایا امام رسل شاه بیت نظم وجود امیر هردو سرا و خلاصه موجود زیرتورخ تومستیر شد خورشید ز آب روی تو ایجاد شده مشهود بصحن عالم هستی هرآنکه شد عرض است غرض ز نقش شئون جوهر وجودت بود شفاعتم بکنه پیشه است فرمودی بروز مول بروز قیامت ای محمود مرا چشم شفاعت نظر کن آدمکه رسل زهول عظیمش شوند سر بسجود مددکه بادیه پیمان جرم و تقصیرم زدرکه تو مران ای حبیب رب ودود قتاده ام بم معصیت خلاصم کن ایا مشفیع ام ای شه فرشته جنود بسوی روضه پاکت هدیه بادزدل صلاه ییجد دائم سلام نامعدود بمن رشیده معلم اولی عبداللطیف فهمی

حکایات طیه

— اولمینجه خسته قدرین بیلمز آدم صحتک.

— امزیک شیشه سی حکمیرک ایرادیدر.

— ایه حکیمک کوزی پارماق اوچنده اولمی ایسه ده پارماغنی اصلا کوزینه صوقامسی لازمدر.

— هرکسک آرزوق حکیمکه قالمیشمی طبعیدر؛ چونکه مدنیت و انسانیت ایجابی اوله رق هرکس بر برینه راست کلدیکنده « نعلسکز؟ » سؤالی ایراد ایلمکده در.

— طبابت دیپلوماسی مؤبد کورک جزاسنه محکومیه معادلدر؛ چونکه بردفقه اجرای طبابت طالان حکیمک عن و مشاق ایلچنده ارتحال ایتمه سی پک نادر.

— مسکراتک سوء استعمالی غایت وخیم برقره جکر خسته لغنه ووده استسقا آه سببیت ویردیکی جهته: « شرابی چوق ایچن، صوده هلاک اوله جقدر. » جمله حکیمه سی وضع اولنمشدر.

— پینرسز سفره برکوزی اولمیان قادینه بکزر.

— امراضک چوغنی اطبانک مهارته دکل، انتظام معیشته، حمیه عرض احتیاج ایلر.

— کنجکک قیمتی بیلنسه اختیار لغک شکایتی آز اولور.

— اختیار حکیمک بری: شطارت، انشراح قلب، حرکت وهرشیده اعتدال اولدقدن صکره طبابت عرض احتیاج اولنماز دیمشدر.

— قناعت فکری سلیم، بدنی قوی و سالم قیلار.

— جان بوغازدن کلیر.

— اویومیان کنج، اویویان اختیار خسته در.

— دردکیدر اما یری بوش قلماز.

— اویوچیکنتمش اتیاری هضم اولنمشدر.

— طبیبک وظیفه سی امین، سرریح و خوش بر صورتده تشنه در.

— برافسان کندیکنک حکیمی اولمیدر.

— خسته نک حکیمه قارشو امنیت چوق دفعه طبابت قدر مؤثر در (ابن سینا).

— حیات قصیر، صلب مؤیل، فرصت سزیر، تیریه مغفل، محاکمه

عسیردر؛ طبیبک یالکزر اجرای وظیفه سی کافی اولمیوب خسته زنده، اطرافنده اولانلرکده معاوتی لازمدر (بقراط).

— باسور صحتک امنیت سوبایددر؛ صحتمز عمر مزک نصفنده اکتساب

ثروت ایچون هبا و دیگر نصفنده اکتساب عافیت ایچون صرف و هلاک ایلمکده یز (وولتر).

— حرمت ایدیلین برشی واریسه اوده حکیمک اویقوسیدر.

— حکیمک برینه هانکی ساعت سفره یه اوطورمق مناسب اوله جنی صور. لدیغنده: « زنکین ایسه ک آرزو ایلدیکک، فقیر ایسه ک مقتدر اوله بیلدیکک وقت » جوابی ویرمشدر.

— عمر و حیات بر شمند و فردر؛ سنه لر ایستاسیونلری، موت اک صوک واصل اولنان غاردر؛ حکیملر ده آتش جیلیدر.

— برکویونک حکیمه سوزی: « آه بیله کز. بزقرا کنندی کندی مزه اولیورز. »

— اگر هرکس عافیتده اولورسه حکیملر فنا حاله خسته در.

— بوش بوغاز بر حکیمه مالک اولوق خسته لقدن بدتردر.

— اطبا بر خسته نک ایلوشمسی اقتدار و صنعت لرینه، وفاقی طبیعت عطف ایدرلر.

— اودونج برپاره ویرلیدیکی زمان آزار آزار ویرلیدرکه تکرار تحصیل ایدیه بیلسون؛ چونکه اودونج پاره مقی برعلاجه بکزرکه چوق آلدیغنی زمان قی ویرمز.

— طبیبلرک جیبی کل سالرده کی اعانه قوطوسنه بکزر؛ زنکینلر ایستدککری فقیرلر مقتدر اولدقلری قدر بر اقلرلر.

— اللری اوغوشدیرمق هر زمان ممنونیه دلالت ایتز؛ چونکه اویوزلر اکثریا بووظیفه ایله مشغولدرلر.

— چوق یشامق ایچون ایا برمغه ایله فنا بر قلبه مالک اولمیدر.

— تقریسه مبتلا بر آدم: حیاتک نصف اولنده شراب باشه چیقار نصف ایلچنده ایاقلره اینر دیمشدر.

— قادینلر بعض اهوویه بکزرلرکه استعمال ایتزدن اول قاریشدیرمق لازمدر.

— اطبانك خطاسنى اورتن نهدر ؟
قره طوپراق .

— حكيملر جنازه رسمنده نيچون بولمازلر ؟
آنلر حكيم اولدقلرندن طولايي خلقه قارشى افتخارى سومزلرده آنك ايچون !

— الكايوطعام، الكايوهضم اولتاندور .
— ذوق ووصفايله ينيلن الكايو هضم اولنور .

— آراغون قباللرندن (حكيم)
لقيله مقلب اولان آلفونس « بزقارى قوجه بختيار اولق ايچون قوجه نك صاغرقا دينك كوراوملى اقتضايدير » دير ايمش .

— انكلتره حكما سندن باقون ديركه تاهلك وقتي كچمز ؛ چونكه انسان هر وقت برزوجه محتاجدير . كنجلكنده زوجه سى معشوقه سى ، اختيارلغنده حالداشى ، عته كتير دكدن صكره داديسى اولور .

— معده قدر باجقلرله هضم اولنور .
— چوق دوشون فنا هضم ايلر .
— باشك سربست سالم قالمسى ايچون قارنى سربست قيلمليدير (مقصده اقتضاي دفعدر)

فقرات مضحكه طيه

خسته نك بزي كنديسنى تداوى ايتديرمك اوزره برطيبه مراجعت ايدهرك الك مؤثر علاجلرله مداواتنه همت كوسترمسنى رجا ايلر . طيب خسته نى معايته و دفع مرض ايچون الك مؤثر علاجلر هانكي سى ايسه آنلرى ترتيب ايدر وخسته ده بوتلرى آله رق طيبك اخطاري وجهله استعمال ايلر ايسه ده بر فائده سنى كوره ميكنندن ينه طيبه مراجعت ايلد .
يكي زمان مرقوم خسته نى قوجا قلايه رق « تمام ، اشته شمدى خسته اولغه لايق بر آدم ايمشين ، هر خسته سنك كي اولسه نه اولور ؟ » ديمشدر .

صافدل آدمك بزي دوچار ضعف اوله رق بر حكيمه مراجعت ايدر . حكيم ده تقويه وجود ايمسى ايچون هر آقشام بر رقدح شراب ايجمى تنيه ايلر بر كون نصل ايسه حريف اوج قدح شراب ايجته آياقلى دترمه ك باشلار . حريف « نه عجايب شى ! حكيم قوت ايچون بر قدح شراب ترتيب ايتدى ين ايسه اوج قدح ايجدم . يته آياغمده

قوت يوق آياق اوزرنده طوره ميورم » ديمش .

معاملات تجارويه بك زياده . وقوفى اولدينى حالده معلومات خارجيه سى بولميان و بناء عليه معلومات تجارويه خارجنده امورده هانده ايله صاييله حق درجه ده بي خبر اولان حريفك برينك زوجه سى برياز صيفيه چيقلدينى صرمده آغير صورته خسته نلر ، در حال طيب جلب اولنور ؛ مرقوم خسته نيه ويرمك اوزره برتوز ترتيب ايلر و بوندن برليرا نقلتنده بر مقدارينى طارتقدن صوكره بر شيشه يه قويوب قاريسته ايجيرمكى بالتوصيه چيقار كيدر . طيب برايكي كون صوكره عود تنده قادينك وفات ايمش اولدينى كورونجه همه حال تاثيرات حسنه سى كوريله جكندن امين اولدينى معالجه نك بو بولده عكس تاثير كوسترمسنة اظهار حيرتله برابر نه بولده ويرمش اولدينى قادينك زوجندن سؤال ايدنجه حريف « سز كيتديكز ، اخطار كروجه لير اير اقلتنده توز ويرمك ايستم » فقط بوراده ليرا بولنديغندن يرينه بش مجديه وسكر غروش قويه رق و پياسه ده كي فرق نده علاوه ايدهرك وزنه نك بر كوزينه قويوب طارتدم اوله جه ايجيردم » ديمش .

سر خوشك بريسته « شراب ايجمكه نه قدر فنا ايدميورسين ؟ باق بر آديمكى بيله درست آت ميورسين ؟ » ديه سرز . نشده بولندقلرندن مرقوم دخي « قباح بنده دكل شراب ايجدكدن صوكره يوريمكه در » جوانى ويرمش .

پهلوانك بزي هر كسه ينلورمش . باقش كه پهلوانلقله ايش اوليه حق حكيمكه قرار ويرمش . بونصل شى ؟ ديمشدر « نه بايهيم پهلوان ايكن هر كس بتم صيرتيمى يره كتيرردى ؛ بوندن صوكره بن هر كسه صيرتنى يره كتيره جكم » ديمش .

دوقتورك بزي بر قاچ ، اولوقالده بريچى طرفندن تحقير اولنور ؛ سبي كنديستدن صورلديغنده : « اوت ،

حقلى وار ؛ چونكه خيلي زماندن بزي كنديلرينه ايش كوندرمدم » ديمشدر .

خسيس خسته نك بزي طيبه : دوقتور اوج هفته برهيزه نصل تحمل ايديم ؟ دير ؛ طيبده : نوبت انسانى طويورر ، جوانى ويرر ؛ خسته : اوليه ايسه رجا ايدرم شونوبتدن بر آزده بزم اوشاغه ويريكز دير .

معلم : — فرضا بوبركلركزك آلتنه بلكره برتمه اورسم هانكي عضلاتكز حركت ايدهر جكدر ؟

شاگرد : — ظن ايدرايسم سزه بر توقات اورمق ايچون صاغ قولم حركت ايله جكدر .

برى : — بزم قائم والديه برقو .
دوزكلب ايصيردى ؛ بيليرميسكز نتيجه نه اولدى ؟

ديكرى : — طيبى قائم والده كر قودوروب اولدى .

اوتكى : — خير افندم خير ، ايصيران كوپك اولدى .

دوقتورك بزي خسته سنه يارمشر ساعت دوام ايتك شرطيله كونده درت بانو يايمنى توصيه ايدر . خسته جواباً ايكي ساعت دوام ايله ك اوزره كونده بر بانو يايسم اوده آنك برينى طوتماز . مى دير .

اكانجه

بابايله اوغل اره سنده — اوغلم ! سويلدكلريمى ايجه آكلادك . صاقين ياكلش برايش ياييم ديمه ها !

— امان باباجم ! بوقدن جق برايشى ده بجره ميه جك قدر حيوان زاده مى يما !

ايكي رقيق آره سنده

— واى مونشر ! چوقدن برى كو .

روميورسك ؛ نه عالم لرده سك باقيم ؟
— كان چلمسنى اوكرنكه صاوا .
شيورم .

— براوا ! ناصل ايجه اوكره نه بيلد .
كمى بارى ؟
— مع التأسف خير ؛ هنوز عجميك دورنده بولنيورم .

— او ... باشلايه لي نه قدر اولدى ؟
— آلتى يدى آي قدر وار .

— اما برادر سنده اما غي ايمشك ها ! بركان چلمسنى بو قدر مده اوكرنه .
مامك ... حاله كونه بن هفته ظرفنده فالصوسز اوله رق فنو غراف چلمسنى اوكرندم .

كذا

— (برى او قودينى غزته ني براقه رق)
اه جمله يه نصيب ايتسون مجارستانده يوز يكرمى ياشنده بر چفتجى صحت تامه يه مالك اولدينى حالده الان ياشايورمش .

— ادم سنده اوده بر شيمى ؟ بزم بيوك پدر شمدى حياتده بولنسه تام يوز الهى ياشنده اوله حق ايمش .

تاريخ طبيعى درسنده

معلم — رنك اصليسى قوزشونى ايله كوش اره سنده اولدينى حالده درلو درلور نكلر ابراز ايدن مخلوق هانكي سيدر ؟
شاگرد — ده قادن .

معلومات

اسبوعى مصورمعلومات جريده ادبيه وفنيه سنك ۲۰۶ نومرولى نسخهى تصاورر متعده دى حوى اولدينى حالده نشر اولمشدر .
مندرجاتى : تاريخ (محمد جلال) — طابه لساندن (عمر عزيز) — نحر شهاب (عاطف) — محروميت حسن وآل (يحيى) — افقه غرام (فريد) — بوكوزل قزكمه نصيب اوله جق (محمد جلال) — روزنامه هجران (محمد انيسى) — بزم آرقه سنه (يوسف جواد) — عسكر قبي (كمال) — اديانده سفاهت (يونس نادى) — معالى اسلاميه (هادين پاشا) — اساتيد حرب (محمد جليل) — اوروياده دعوى وكاتيك منشائى (شكيب) — المان شاعر داهيسى غونه باغچه نك صوك كلى (شعبان) — غرب مكتوبى : مابعد — متنوعه : زين ، دوزكون وتوسيم ، صورت توسيم (بسرى) — يشيل طاغلاور زرنده بر سرگذشت (م . كمال) — ياد ماضى (عثمان) — زوالى قزقز (سليمان فائق) — اطه ده كى ماجراى عاشقانه من (عرفان) — مخبرات علييه — تقدير آثار — اوتنه برى — بر اخطار مصيب .